

EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO

Bryssel, 18. heinäkuuta 2002 (29.07)
(OR. en)

10800/02

ENV 397
AGRI 170
DEVGEN 106
ELARG 233
FORETS 23
FSTR 12
RECH 121
REGIO 22
TRANS 200

ILMOITUS

Lähtettäjä: Pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 9992/02 ENV 322 AGRI 134 DEVGEN 88 ELARG 215 FORETS 18 FSTR 9
RECH 107 REGIO 19 TRANS 178

Kom:n ehd. nro: 8344/02 ENV 238 AGRI 92 DEVGEN 44 ELARG 142 FORETS 11 FSTR 4
RECH 75 REGIO 14 TRANS 122 – KOM (2002) 179 lopull.

Asia: Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja
sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: "Kohti **maaperänsuojelun**
teemakohtaista strategiaa"
– Neuvoston päätelmät maaperän integroidusta suojelusta

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 25.6.2002 hyväksymät päätelmät maaperän
integroidusta suojelusta.

**NEUVOSTON PÄÄTELMÄT
MAAPERÄN INTEGROIDUSTA SUOJELUSTA**

NEUVOSTO:

1. TOTEAA, että maaperällä on elintärkeä merkitys, onhan se yksi kolmesta elämän peruselementistä ja fyysinen perusta suurelle joukolle ihmisen toimintoja ja että sillä on tärkeitä tehtäviä, joihin sisältyy biologinen monimuotoisuus ja geneettisen vaihtelevuuden suunnaton kirjo, ja että sillä on kyky varastoida, puskuroida ja suodattaa vettä ja muita aineita sekä avainasema biomassan, ravinnon ja raaka-aineiden tuotannossa; TOTEAA, että ilmastonmuutos ei vaikuta ainoastaan maaperään, vaan maaperä on myös orgaanisen aineksen varasto, joten sillä on tärkeä merkitys ilmastonmuutoksen torjunnassa; lisäksi sillä on suuri kulttuurinen ja esteettinen arvo, joka on säilytettävä asianmukaisesti;
2. PAINOTTAA, että maaperä on pääasiassa uusiutumaton luonnonvara, jonka laatu voi heikentyä nopeasti esimerkiksi eroosion, orgaanisen aineksen vähenemisen, saastumisen, maaperän biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen, suolaantumisen, rakentamisella sulkemisen ja tiivistymisen sekä tulvien ja maanvyörymien takia. Näillä uhilla voi olla erilaisia seurauksia, kuten aavikoituminen, happamoituminen ja syvempien maakerrosten saastuminen, jotka voivat uhata vakavasti maaperän kykyä hoitaa elämää ylläpitäviä välttämättömiä tehtäviä; MYÖNTÄÄ, että maaperän laadun heikentymisessä on yhteisön sisällä eroja niin heikentymisen tavassa kuin laajuudessakin; KATSOO, että ihmisen toimet tietyillä alueilla ovat olennaisia maaperän hyvän tilan säilyttämiseksi, mutta nämä toimet saattavat myös panna alulle heikentymisen ja nopeuttaa prosessia huomattavasti;
3. KATSOO, että on varmistettava asianmukaisella tavalla maaperän kestävä käyttö tai huolehdittava maaperän suojelutoimista, jotta voitaisiin suojata maaperän kykyä suorittaa elintärkeät tehtävänsä; näin maaperä asetetaan samaan asemaan kuin vesi tai ilma luonnonvarana, jota on suojeltava;

4. ON TYYTYVÄINEN komission neuvostolle ja Euroopan parlamentille antamaan tiedonantoon "Kohti maaperänsuojelun teemakohtaista strategiaa"; KATSOO, että tiedonanto on kattava yleisesitys niistä seikoista ja tekijöistä, jotka uhkaavat maaperää, sekä yhteisön maaperänsuojelua koskevista toimintaohjelmista. Samalla siinä luodaan perusta maaperänsuojelua koskevien yhteisön toimien määrittämiseksi tulevaisuudessa. Tässä suhteessa huomiota on kiinnitettävä maaperänsuojelun monitahoisuuteen ja moninaisuuteen sekä jäsenvaltioissa jo toteutettuihin toimiin;
5. KOROSTAA, että maaperän suuren vaihtelevuuden vuoksi maaperän suojelupolitiikassa on otettava täysipainoisesti huomioon alueelliset ja paikalliset erityispiirteet ja että maaperän uusiutumattomuudesta johtuen on erityisen tärkeää soveltaa ennalta varautumisen periaatetta, toteuttaen ennalta ehkäiseviä toimia, ympäristövahingot olisi torjuttava ensisijaisesti niiden lähteellä ja saastuttajan olisi maksettava; KATSOO myös, että ympäristövahinkojen korvausvastuujärjestelmien avulla estetään ja torjutaan maaperän laadun heikentymistä ja edistetään paikallisesti pilaantuneen maaperän kunnostusta;
6. PAINOTTAA, että maaperään kohdistuvien uhkien lisääntyminen voi usein lisätä veteen kohdistuvia uhkia. Eroosio ja maaperän saastuminen voivat vaikuttaa niin veden laatuun kuin orgaanisen aineksen menetykseen, tiivistyminen voi myös vähentää maaperän kykyä sitoa vettä ja maaperän sulkeminen rakentamisella voi horjuttaa läheisten maa-alueiden vesitasapainoa ja aiheuttaa muita seuraamuksia, kuten lisätä tulvariskiä ja muuttaa pohjavesiolosuhteita;
7. MYÖNTÄÄ, että vaikka yksilöityjä uhkia koskeva tieto on puutteellista, on riittävästi tieteellistä näyttöä siitä, että maaperän laatu heikkenee edelleen monilla alueilla Euroopan unionissa ja ehdokasmaissa;
8. KOROSTAA sitä, että asianmukainen yhteisön toiminta maaperän suojelemiseksi on tarpeen ja että se edellyttää maaperän kestäväää käyttöä, kuten jo määrätään kuudennessa ympäristöä koskevassa yhteisön toimintaohjelmassa; toiminnassa olisi otettava asianmukaisesti huomioon yhteisön nykyiset toimintaohjelmat ja toimenpiteet sekä toissijaisuusperiaate; KATSOO, että sisämarkkinoiden moitteeton toiminta voi edellyttää yhteistä lähestymistapaa myös maaperäpolitiikkaan, sikäli kuin maaperänsuojelu ja sen kunnostus kaikilla asiaan kuuluvilla tasoilla voi myös vaikuttaa kilpailukykyyn;

9. PYYTÄÄ komissiota esittämään mahdollisimman pian ja ennen heinäkuuta 2004 maaperänsuojelun teemakohtaisen strategian, joka perustuu kattavan ja pitkän aikavälin integroituun lähestymistapaan maaperän elintärkeiden tehtävien säilyttämiseksi ja johon olisi sisällyttävä tarvittaessa asiaankuuluvat laadulliset ja määrälliset erityistavoitteet ja aikataulut, joiden perusteella suunniteltuja toimenpiteitä voidaan arvioida, ja uhkien arvioinnin ja niiden torjumisen peruseriaatteet, sekä määrittämään toimet strategian toteuttamiseksi, mukaan lukien kestäväää käyttöä ja maaperänsuojelua koskevat aiheelliset toimenpiteet. Tämän yhteisön puitteen olisi perustuttava saatavilla olevaa tieteelliseen tietoon, parhaaseen teknologiaan ja asianomaisten sidosryhmien laajaan kuulemiseen. Siinä olisi myös otettava huomioon joidenkin ihmisen toimien mahdollinen pitkän aikavälin heikentävä vaikutus, mukaan lukien epäasianmukainen maaperänsuojelun hoito, erityisesti veden ja ilman saastumisen kautta;
10. PALAUTTAA MIELEEN, että useilla tärkeillä yhteisön politiikoilla, kuten maatalous-, liikenne-, tutkimus- ja aluepolitiikalla, on vaikutusta maaperään ja että niillä voidaan merkittävästi vaikuttaa sen suojeluun; PAINOTTAA tässä yhteydessä sitä, että maaperänsuojelun tavoitteet olisi otettava enenevässä määrin huomioon keskeisissä politiikoissa, niitä olisi esimerkiksi tarkasteltava asianmukaisella tavalla yhteisen maatalouspolitiikan tulevan kehityksen yhteydessä; KANNATTAA sitä, että komissio aikoo aloittaa viipymättä tiedonannossaan hahmotellun työskentelyn, joka koskee ympäristölainsäädäntöä ja yhdentämistä muihin politiikkoihin, sekä laatia vuoden 2004 aikana neuvostolle kertomuksen saavutetusta edistymisestä ja tulevista toimintasuunnitelmista;
11. PAINOTTAA ympäristöpolitiikan avainasemaa käsiteltäessä useimpia maaperään kohdistuvista uhista;
12. PAINOTTAA, että ympäristölainsäädännön alalla tehdyt aloitteet, jotka koskevat kompostointia, kaivosjätteitä ja viemäri- ja jätevesiä sekä ilman laatua, edistävät merkittävästi maaperänsuojelua, ja PYYTÄÄ komissiota tekemään aiheelliset ehdotukset mahdollisimman pian; KATSOO lisäksi, että muun muassa vettä, ilmaa ja biologista monimuotoisuutta koskevan lainsäädännön asianmukainen kehittäminen ja täytäntöönpano sekä muut asiaan kuuluvat ympäristöpolitiikan aloitteet, kuten kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevat aloitteet, hyödyttävät maaperää merkittävästi;

13. MYÖNTÄÄ, että toimintapolitiikan kannalta keskeisen vertailukelpoisen tiedon puuttuessa ja tietoon perustuvan lähestymistavan mukaisesti on tarpeen luoda yhteisön puitteet, lainsäädäntö mukaan lukien, sellaisen maaperän valvontajärjestelmän kehittämiseksi, joka perustuu mahdollisuuksien mukaan jo olemassa oleviin järjestelmiin ja joka voidaan tarvittaessa integroida kattavampiin monikerroksisiin seuranta- ja raportointijärjestelmiin. KOROSTAA, että pitkällä aikavälillä tarvitaan toimintapolitiikan kannalta keskeisiä täsmällisiä, yhteensopivia ja vertailukelpoisia tietoja ja indikaattoreita, joiden avulla myös niitä yhteisesti tulkitsemalla voidaan havaita maaperään kohdistuvien uhkien muutokset ja kehitys ja joihin tulevat toimintaohjelmat voivat perustua, ja KANNATTAA komission aietta tehdä sidosryhmien kuulemiseen perustuvia ehdotuksia vuoden 2004 aikana;
14. KATSOO, että tulevat toimet olisi kohdistettava maaperän kestäväan käyttöön tai asianmukaisiin maaperän suojelutoimenpiteisiin ja hyötyyn, jota tästä voi koitua vedelle, ilmalle, biologiselle monimuotoisuudelle, ihmisten terveydelle ja ilmastonmuutoksen torjumiselle.
15. YHTYY komission näkemykseen siitä, että eroosiota, orgaanisen aineksen vähenemistä ja maaperän saastumista pidetään pääasiallisina uhkina maaperälle, erityisesti siellä, missä nämä prosessit voivat muuttua peruuttamattomiksi, ja ON TYYTYVÄINEN siihen, että komissio aikoo esittää tiedonannon näistä asioista vuonna 2004; KANNATTAA komission aloitetta järjestää tätä varten laaja konferenssi;
16. KATSOO, että maaperän sulkeutuminen rakentamisen seurauksena on myös yksi painopistealue ja KOROSTAA tarvetta ottaa maaperänsuojelu ja maaperän kestävä käyttö osaksi maaperäasioiden hoitoa; ODOTTAA, että asiaa käsitellään yhdessä muiden maaperänsuojeluun liittyvien asioiden kanssa komission tulevassa tiedonannossa, joka koskee vuonna 2003 esitettävää aihetta. PALAUTTAA MIELEEN, että tiettyjen maaperätyyppien merkitys on niin suuri, että niitä on suojeltava niiden itseisarvon vuoksi;
17. PAINOTTAA yhteyttä maan saastumisen ja ihmisten ja eläinten terveydelle ja ekosysteemeille aiheutuvien riskien välillä ja PYYTÄÄ komissiota antamaan aiheellisia asiaa koskevia suosituksia tuleviksi toimiksi vuoden 2004 aikana, mukaan lukien mm. maaperän tehtäville koituvien riskien arviointi ja niiden mahdollinen vaikutus ihmisten terveyteen;

18. TUNNUSTAA maaperänsuojelun laajemman kansainvälisen ulottuvuuden merkityksen, kuten se on ilmaistu lukuisissa yhteisön sitoumuksissa, jotka se on antanut asiaa koskevissa kansainvälisissä yleissopimuksissa ja konferensseissa; MYÖNTÄÄ, että jäsenvaltiot ja ehdokasvaltiot ovat kehittäneet erilaisia maaperänsuojelua koskevia toimia ja toimintaohjelmia, joista jotkut ovat osa aavikoitumisen estämisestä tehdyn yleissopimuksen yhteydessä laadittuja kansallisia toimintaohjelmia, ja PAINOTTAA maaperänsuojelun ja maaperän kestäväen käytön ja hoidon arvoa köyhyyden vähentämisessä maailmanlaajuisesti.

=====